



19. maj 2008

**Note til brug for møde om "EU i fagudvalgene" mellem  
Folketingets formand og formændene for fagudvalgene og  
Europaudvalget torsdag den 29. maj 2008, kl. 12.00**

**1. Baggrund**

Europaudvalgets beretning af 10. december 2004 lagde op til en øget og mere systematisk inddragelse af fagudvalgene i EU-arbejdet. I forlængelse af dette blev også Folketingets forretningsorden ændret pr. 1. januar 2005, så det fremgår, at fagudvalgene behandler EU-sager inden for deres respektive områder, jf. FFO § 7, stk. 2. Lige siden 1973 har der været bestræbelser i gang på at styrke fagudvalgenes rolle, hvilket også fremgår af Europaudvalgets beretninger.

Den grundlæggende idé for fagudvalgenes inddragelse i EU-sagerne er, at jo før Folketinget – herunder fagudvalgene – inddrages i og får indsigt i nye EU-sager, jo større er muligheden for parlamentarisk indflydelse på EU-lovgivningen. Derudover kan øget inddragelse af fagudvalgene give:

- en bredere politisk deltagelse (og dermed større legitimitet) i Folketingets behandling af EU-sager
- et højere fagligt niveau for behandling af EU-sager i kraft af inddragelsen af fagudvalgenes ekspertise
- en bedre sammenhæng mellem danske og europæiske prioriteringer
- en styrkelse af den offentlige debat om EU-emnerne.

En styrkelse af fagudvalgenes behandling af EU-sager er særlig interessant lige nu på grund af ratifikationen af Lissabontraktaten, der lægger op til en styrkelse af nationale parlamenters rolle. Allerede i maj 2006 vedtog Kommissionen en ny procedure om behandling af udtalelser på Kommissionens lovforslag fra de nationale parlamenter, der bekræfter, at politiske tilkendegivelser fra de nationale parlamenter tages alvorligt på en helt anden måde end tidligere. Og med Lissabontraktatens forventelige ikrafttræden øges de nationale parlamenters muligheder for at kontrollere nærhedsprincippet og overvåge EU's politik om retlige og indre anliggender.

På den baggrund vil mødet den 29. maj 2008 kl. 12.00-13.00 mellem Folketingets formand og udvalgsformændene omhandle følgende to hovedemner:

1. Drøftelse af samarbejdet om EU-sagerne, herunder behovet for en øget fokusering af fagudvalgsbetjeningen

Formålet er at drøfte, om de nuværende procedurer for samarbejdet dels mellem Europaudvalget og fagudvalgene, dels mellem Folketinget og regeringen om EU-sagerne, fungerer tilfredsstillende set med fagudvalgenes øjne. Formålet er i første omgang at høre fagudvalgenes ønsker.

2. Lissabontraktaten og kontrollen med nærhedsprincippet, herunder orientering og drøftelse af en ændring af forretningsgangene i forhold til fagudvalgene

Danmark ratificerede Lissabontraktaten den 24. april 2008. Det er derfor relevant at drøfte konsekvenserne nærmere i forhold til fagudvalgenes behandling af EU-sager.

### **Bemærkninger til orientering af drøftelsen om de enkelte punkter:**

#### **1. Forbedring af samarbejdet om EU-sagerne**

Nedenfor er nævnt en række underemner, som det kunne være relevant at tage op på mødet. Listen med emner er udarbejdet på baggrund af de hidtidige erfaringer.

##### **a) Samarbejdet med regeringen**

Det kan drøftes om regeringens orientering af Folketinget om EU-sagerne evt. kan forbedres, så de bedre opfylder særlige behov i fagudvalgene. Formålet ville i første omgang være at undersøge, hvilke ønsker der er i fagudvalgene, og derefter at tage op med regeringen/udenrigsministeren, hvordan og om disse ønsker evt. kan imødekommes.

Følgende problemstillinger kan drøftes:

- **Er der behov for tidligere oversendelse af notaterne?** Samlenotaterne sendes i dag 8 dage før Europaudvalgsmødet – ofte senere. En tidligere oversendelse – selv blot et par dage – ville give fagudvalgene bedre mulighed for at behandle sagerne.

- **Er der behov for mere fokuserede notater?** Det bør drøftes om og hvordan notaterne kan gøres mere fokuserede, så det f.eks. står klart, hvad fagudvalgene politisk kan drøfte og tage stilling til.

#### b) Betjening af fagudvalgene

Hvordan kan EU-sekretariatet og udvalgssekretariaterne bedst betjene fagudvalgene om EU-sagerne?

- **Hvad savnes i fagudvalgene?** Hvilke informationer mangler fagudvalgene især i deres behandling af EU-sagerne?

#### c) Udvælgelse af mest relevante EU-sager

Det kunne drøftes om det ville være nyttigt at udvælge de EU-sager, der er mest egnet til indgående behandling i fagudvalgene. En sådan behandling kunne f.eks. omfatte udarbejdelse af overblik- og baggrundsnotater, afholdelse af eksperthøringer og et øget samarbejde med regeringens eksperter.

I den forbindelse bør det drøftes:

- **Hvilke EU-sager der er mest egnede** til behandling i fagudvalgene?
  - o EU-sager, hvor Folketinget har mulighed for at reagere direkte i forhold til EU-institutionerne (særligt grøn- og hvidbøger)
  - o EU-sager inden for de politikområder, hvor Folketinget traditionelt markerer sig stærkt (miljø, fødevarer, forbrugersikkerhed, m.v.)
- **Hvordan de vigtigste EU-sager udvælges?**
  - o skal EU-konsulenttjenesten udarbejde en **bruttoliste**?
  - o **hvor mange EU-forslag** skal udvælges årligt pr. fagudvalg?

#### d) Behandlingen af grøn- og hvidbøger

Her har fagudvalgene en vigtig mulighed for at gøre deres politiske indflydelse gældende overfor Kommissionen. Det kunne derfor være relevant at drøfte, hvordan fagudvalgene bistås bedst muligt i behandlingen af grøn- og hvidbøger.

- **Samarbejde med regeringen:** hvordan styrkes samarbejdet mellem fagudvalget og fagministeriet. Bør der f.eks. afholdes flere eksperthøringer og bør regeringen f.eks. sende deres hørings svar tidligere end i dag?
- **Samarbejdet i sekretariaterne:** Hvilke informationer og hvilken faglig bistand om grøn- og hvidbøgerne savnes i fagudvalgene?

## 2. Lissabontraktaten og kontrollen med nærhedsprincippet

Danmark ratificerede Lissabontraktaten den 24. april 2008. Det er derfor relevant at drøfte konsekvenserne nærmere i forhold til fagudvalgenes behandling af EU-sager.

*Lissabontraktaten giver de nationale parlamenter mulighed for at overvåge og påtale Kommissionens tilsidesættelser af nærhedsprincippet inden for en periode på otte uger efter et forslags fremsættelse. Hvis parlamenterne mener, at et forslag til EU-lovgivning strider mod nærhedsprincippet, kan de give "gule" eller "orange" kort til Kommissionen.*

***Et "gult" kort** kræver, at mindst 1/3 af de nationale parlamenter står bag og kun 1/4, hvis lovgivningen handler om politi og strafferetlige spørgsmål. Får Kommissionen et gult kort, skal den genoverveje lovforslaget, men er ikke juridisk forpligtet til at ændre det.*

***Et "orange" kort** kræver mindst halvdelen af de nationale parlamenters opbakning. Får Kommissionen et orange kort kan lovforslaget stoppes af et flertal i Rådet eller Europa-Parlamentet.*

På mødet får fagudvalgsformændene en kort orientering om de nye beføjelser og de ændringer af forretningsgangene i forhold til fagudvalgene, der vil være relevante.

I den forbindelse kan det drøftes:

- om fagudvalgene generelt bør have **ansvaret for substansbehandlingen** af kontrollen med nærhedsprincippet
- om der er behov for at tilrettelægge **samarbejdet med regeringen** om nærhedskontrollen på en anden måde
- hvorledes arbejdet med at **udvælge forslag til nærhedskontrol** skal foregå (herunder EU-konsulenttjenestens bistand heri)